ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ – ЄСПЛ, СУД ЄС

Шабалін А.В.
Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України, м. Київ

Розвиток сучасний технологій впливає на всі аспекти суспільного життя. Означене стосується і правової системи, зокрема, судового захисту. Обрання Україною західного вектору розвитку ставить необхідність в адаптації національної правової системи до відповідних демократичних стандартів. Особливого значення це набуває в аспекті набуття нашою державою статусу держави-кандидата на вступ до Європейського Союзу (надалі – ЄС).

У плані зазначеного цікавим представляється саме юридична системи Об'єднаної Європи. Наразі європейська правова система займає одне із провідних місць в плані технологічності.

Застосування сучасних цифрових технологій займає значне місце в процесуальній роботі таких загальноєвропейських судових інституцій таких, як Європейський суд з прав людини (European Court Human Rigths) – ЄСПЛ та Суд ЄС (Court of Justice).

Наразі всі рішення ЄСПЛ, так і як рішення Суду ЄС приймаються безпосередньо суддями на підставі надання оцінки відповідної аргументації (доказів) сторін, проте сторони можуть подати і електроні докази на власну користь. Всі рішення ЄСПЛ розміщуються на порталі судової інстанції – база судових рішень, що підвищує відкритості та доступність до Суду, а також відкритості щодо формування єдиної практики [1]. Зазначене стосується і Суду ЄС. Наразі в Європейському Союзі існує комплексна програма спрямована на діджиталізації практично всіх сфер життя. Це стосується і правосуддя, як важливої складової забезпечення та реалізації основних демократичних засад єдиної Європи [2].

На сьогоднішній час у ЄС розроблено понад 25 нормативних документів присвячених етичним принципам використання штучного інтелекту. У науковій літературі був описаний експеримент із застосуванням штучного інтелекту на предмет передбачуваності рішення Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ). Так, штучний інтелект здійснив обробку природної мови та використав технологію машинного навчання, щоб передбачити, чи визнає суд в конкретній справі порушення відповідного положення Європейської конвенції з прав людини. Результат застосування штучного інтелекту показав 79% точності.

Література:

1. European Court Human Rigths. URL : https://www.echr.coe.int/ (дата звернення: 05.05.2024).
2. Andrii Shabalin Use digital technologies in judicial proceedings in some countries of Europe and USA. Petita/ Jurnal Kajian IImu Hukum dan syariah. Number 246C/Petita/X/2023. 29/10/2023/ ID 218-Article Text-966-1-4-20230814.